

Latvijas ekonomika pirmajā ceturksnī sasniegusi strauju 4% izaugsmi

Publicēts: 31.01.2018.

Pēc pagājušā gadā piedzīvotās sabremzēšanās, Latvijas ekonomikas izaugsme šā gada pirmajā ceturksnī būtiski paātrinājusies, sasniedzot 4%, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati. Salīdzinot ar iepriekšējo ceturksni, iekšzemes kopprodukts (IKP) pēc sezonāli izlīdzinātiem datiem ir palielinājies par 1,6%, kas ir straujākais kāpums kopš 2011.gada trešā ceturkšņa. Salīdzinājumā ar pirms mēneša publicēto IKP ātro novērtējumu, IKP pieauguma tempi gan gada, gan ceturkšņa griezumā ir paaugstināti par 0,1 procentpunktu.

Galvenie straujākas izaugsmes nodrošinātāji bijuši spēcīgi augošais ārējais pieprasījums, veicinot apstrādes rūpniecības kāpumu, kā arī investīciju aktivitātes atjaunošanās, nodrošinot būvniecības nozares pieaugumu. Apstrādes rūpniecība pirmajā ceturksnī devusi vislielāko ieguldījumu ekonomikas kopējā izaugsme, salīdzinājumā ar pagājušā gada pirmo ceturksni palielinoties par 10,3%. Izaugsme apstrādes rūpniecībā šogad ir bijusi tik visaptveroša, ka ievērojamais pieaugums sasniegts, pat neskatoties uz to, ka divās no lielākajām nozarēm – kokapstrādē un pārtikas ražošanā – izlaides apjomi pēdējos mēnešos ir nedaudz samazinājušies.

Būtisku uzlabojumu šogad sasniegušas arī būvniecības un transporta nozares, kuru darbību pagājušajā gadā negatīvi ietekmēja attiecīgi ES fondu līdzekļu iepiļūdes kavēšanās un Krievijas tranzīta plūsmas pārorientācija uz pašas Krievijas ostām. Būvniecības nozarē, palielinoties ienākošajām investīcijām, pirmajā ceturksnī sasniegts 8,4% pieaugums, savukārt transporta nozare uzrādījusi 9,4% pieaugumu, ko nodrošinājuši gan pieaugušie kravu pārvadājumu apjomi Latvijas tranzīta koridorā, gan autopārvadājumu pieaugums, gan pieaugušais pasažieru pārvadājumu apjoms.

Nedaudz lēnāki pieauguma tempi bijuši pakalpojumu nozarēs, kurus var būt ietekmējis arī šogad vērojamais cenu kāpums. Ja tirdzniecībā kopumā bijis samērā spēcīgs 5% gada pieaugums, komercpakalpojumu nozarēs izaugsme palēninājusies līdz 2,4% un iepriekš ļoti strauji augušajā informācijas un komunikācijas nozarē – līdz 0,1%. Tomēr priekšnosacījumi patērīna pieaugumam joprojām saglabājas ļoti labi, īpaši ņemot vērā, ka darba samaksas pieaugums pirmajā ceturksnī ir paātrinājies līdz 7,2%, kas ir būtiski straujāk nekā vidējā alga auga pagājušajā gadā.

Attiecīgi arī privātais patēriņš ar 5,5% pieaugumu joprojām bijis lielākais ekonomikas izaugsmes nodrošinātājs, taču arvien būtiskāka kļūst arī eksporta loma, neto eksportam pirmajā ceturksnī dodot 1,9 procentpunktus no kopējās ekonomikas izaugsmes. Būtiski uzlabojušās arī investīcijas pamatkapitālā, salīdzinājumā ar pagājušā gada pirmo ceturksni palielinoties par 8,8%.

Uzņēmēju un patērētāju noskaņojuma rādītāji, ekonomiskā attīstība pasaulē, kā arī dati par Latvijas ekonomikā ienākošajiem ES fondu līdzekļiem liecina, ka spēcīga ekonomikas izaugsme saglabāsies arī nākamajos ceturkšņos. Konfidences indikatori Eiropas Savienībā, kas ir lielākais Latvijas preču eksporta tirgus, saglabājas augstākajā līmenī pēdējo 10 gadu laikā, Latvijā ekonomikas sentimenta indekss ESI ir atgriezies līmenī, kādā tas bija pirms ģeopolitiskā konflikta izraisīšanās Ukrainā 2014.gada sākumā. Eiropas Komisija maija sākumā ir paaugstinājusi eirozonas un ES izaugsmes prognozes šim un nākamajam gadam, un savu redzējumu par pasaules ekonomikas attīstību pēdējo mēnešu laikā ir uzlabojušas arī citas vadošās starptautiskās institūcijas.

Līdzīgi ārējie un iekšējie faktori nosaka strauju ekonomikas izaugsmi Baltijā kopumā, kur Lietuvā IKP pirmajā ceturksnī ir palielinājies par 3,8%, bet Igaunijā par 4,4%, un ir pamats sagaidīt, ka Latvijas ekonomikas izaugsme šogad izrādīsies būtiski straujāka par iepriekš prognozēto. Vienlaikus zināmu piesardzību joprojām liek saglabāt politiskā nenoteiktība pasaulē saistībā ar neskaidrībām par ASV prezidenta realizēto politiku, gan Vācijā gaidāmajām prezidenta vēlēšanām, gan dažu apsteidzošo indikatoru pasliktināšanās tieši pēdējā laikā. Savukārt Latvijā kā iekšējās problēmas joprojām saglabājas aizvien zems investīciju līmenis un darbības vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanās. Tāpat arī nav sagaidāms, ka Krievijai turpinot pārorientēt kravas uz savām ostām, transporta nozarē varētu saglabāties 1.ceturksnī sasniegtais straujais izaugsmes temps.

<https://www.fm.gov.lv/lv/latvijas-ekonomika-pirmaja-ceturksni-sasniegusi-strauju-4-izaugsmi>